

Ορισμός εκπαιδευτικά ευάλωτων ομάδων φοιτητών/τριών

1. Το ΔΠΘ οφείλει να διαχειρίζεται με ιδιαίτερη ευαισθησία τις ανάγκες των φοιτητών/τριών που ανήκουν στις ευάλωτες εκπαιδευτικά ομάδες που εν δυνάμει αντιμετωπίζουν προβλήματα ένταξης στην φοίτηση λόγω αναπηρίας ή ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών. Το ΔΠΘ στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας και της διεθνούς πρακτικής οφείλει να εξασφαλίζει την αναγκαία υποδομή και υποστήριξη, καθώς και τις αναγκαίες συνθήκες, για την απρόσκοπτη συμμετοχή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία και την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών τους και ένταξή τους στην αγορά εργασίας.

Τόσο το ευρωπαϊκό όσο και το εσωτερικό θεσμικό πλαίσιο της προστασίας των εκπαιδευτικά ευάλωτων ατόμων εξασφαλίζει την ισότιμη συμμετοχή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία και είναι πρόδηλη υποχρέωση όλων να το σέβονται.

Το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης επιδεικνύει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τους φοιτητές/τριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, οι οποίοι/ες έχουν προτεραιότητα σε κάθε είδους παροχή και δικαίωμα που απορρέει από τη φοιτητική τους ιδιότητα.

Σύμφωνα με το Ν. 4430/2016 «Ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, ευπαθείς ή ομάδες υψηλού κινδύνου ονομάζονται εκείνες οι ομάδες του πληθυσμού που έχουν περιορισμένη ή καθόλου πρόσβαση σε κοινωνικά και δημόσια αγαθά και δυσκολεύονται ή αδυνατούν σε πολλά επίπεδα και σε διάφορους τομείς να έχουν ποιότητα ζωής».

Κατ' αναλογία οι φοιτητές/τριες εντάσσονται σε εκπαιδευτικά ευάλωτες ομάδες εφόσον παρουσιάζουν δυσκολίες στην ένταξή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην διαχείριση της εν γένει ζωής τους εντός του εκπαιδευτικού Ιδρύματος. Ο Ν.4957/2022 λαμβάνει μέριμνα για τους φοιτητές που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες και περιλαμβάνει ειδικές ρυθμίσεις γι' αυτούς, ιδιαίτερα σε θέματα παροχών.

Ενδεικτικά οι βασικές κατηγορίες των εκπαιδευτικά ευάλωτων ομάδων είναι :

- Φοιτητές/τριες με σοβαρά παθολογικά νοσήματα (π.χ. καρκίνος)
- Φοιτητές/τριες με κινητικές αναπηρίες
- Φοιτητές/τριες με διαγνωσμένες νευρολογικές παθήσεις (επιληψία, σκλήρυνση κατά πλάκας, φωτοφοβία, φωτοεπιληψία)
- Φοιτητές/τριες με αισθητηριακές αναπηρίες (Κώφωση, βαρηκοΐα, Αναπηρία όρασης)
- Φοιτητές/τριες με νευροαναπτυξιακές διαταραχές (Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερκινητικότητα (ΔΕΠ-Υ), Ειδική Μαθησιακή Διαταραχή (δυσλεξία, δυσγραφία, δυσαριθμησία) , Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ)

- Φοιτητές/τριες με προβλήματα λόγου και ομιλίας Δυσαρθρία, Τραυλισμό
- Φοιτητές/τριες με προβλήματα ψυχικής υγείας

Σύμφωνα με τον Νόμο 4074/11-04-12 (ΦΕΚ 88 Α') Κύρωση της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ), προβλέπεται ότι:

«Τα Συμβαλλόμενα Κράτη διασφαλίζουν ότι τα άτομα με αναπηρίες είναι σε θέση να έχουν πρόσβαση στη γενική τριτοβάθμια εκπαίδευση, στην επαγγελματική κατάρτιση, στην εκπαίδευση ενηλίκων και στη δια βίου μάθηση, χωρίς διακρίσεις και σε ίση βάση με τους άλλους. Για το λόγο αυτό, τα Συμβαλλόμενα Κράτη διασφαλίζουν ότι παρέχεται εύλογη προσαρμογή στα άτομα με αναπηρίες».

2. Η συμμετοχή των φοιτητών/τριών που ανήκουν στις εκπαιδευτικά ευάλωτες ομάδες πραγματοποιείται σε κλίμα σεβασμού και αποδοχής της ιδιαιτερότητας.

3. Οι Γενικές Κατευθυντήριες Οδηγίες περιλαμβάνουν τα εξής:

α) Κατά την εγγραφή τους στο Τμήμα τους ή σε περίπτωση που διαγνωσθεί πάθηση κατά την διάρκεια των σπουδών τους, οι φοιτητές/τριες οφείλουν να προσκομίσουν στη Γραμματεία του Τμήματός τους σχετική γνωμάτευση από αρμόδιο δημόσιο φορέα, η οποία να πιστοποιεί το είδος της πάθησης που τους εντάσσει στις εκπαιδευτικά ευάλωτες ομάδες που παρουσιάζουν δυσκολίες στην ένταξή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία.

β) Πριν από την έναρξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας ή πριν από όποιο στάδιο της διαδικασίας (π.χ. εργαστήρια, εξετάσεις) κρίνουν απαραίτητο οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να επικοινωνήσουν με τους/τις Ακαδημαϊκούς Συμβούλους τους και να δηλώσουν τις ιδιαίτερες ανάγκες που έχουν, σε συμφωνία και με τη γνωμάτευση που έχουν καταθέσει («δικαίωμα – όχι υποχρέωση – εφόσον επιθυμούν να ενταχθούν σε διαφορετικό καθεστώς»).

γ) Οι Ακαδημαϊκοί Σύμβουλοι Καθηγητές να επιβεβαιώνουν με τη Γραμματεία του Τμήματός τους ότι ο/η φοιτητής/τρια έχει καταθέσει στη Γραμματεία την απαραίτητη γνωμάτευση.

δ) Οι Σύμβουλοι Καθηγητές γνωστοποιούν στον/στην/στους διδάσκοντα/ουσα/ονες των μαθημάτων το όνομα του/της φοιτητή/τρια και τις ιδιαίτερες ανάγκες του καθενός, με βάση τη γνωμάτευση προκειμένου να σχεδιαστούν τα απαραίτητα μέτρα (π.χ. εναλλακτική δραστηριότητα, διαφορετικός τρόπος εξέτασης κ.ά.).

ε). Σε ό,τι αφορά τις εξετάσεις των εκπαιδευτικά ευάλωτων ομάδων, κατά κανόνα πραγματοποιούνται την ίδια μέρα και ώρα με αυτές των υπόλοιπων φοιτητών/τριών. Λόγω ειδικών συνθηκών και ανάλογα με τη σοβαρότητα των δυσκολιών τους, μπορεί να οριστεί τρόπος εξέτασης διαφορετικός από αυτόν των υπόλοιπων φοιτητών/τριών, ενδεχομένως σε άλλη ημερομηνία και ώρα.

Μέριμνα για τις εκπαιδευτικά ευάλωτες ομάδες στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησης

Εκ των ανωτέρω συναγομένων, υπό το πρίσμα της κείμενης Νομοθεσίας και στο πλαίσιο της ενσωμάτωσης των κατευθυντηρίων συμπερίληψης, σεβασμού της διαφορετικότητας και καταπολέμησης των διακρίσεων, φοιτητές/τριες με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που υπάγονται σε μία εκ των ανωτέρω κατηγοριών συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης, καταλαμβάνοντας ποσοστό 5% των προβλεπόμενων θέσεων του Τμήματος, υποβάλλοντας τα εκάστοτε απαιτούμενα δικαιολογητικά. Σε περίπτωση που ο αριθμός των αιτήσεων είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό των θέσεων που αντιστοιχούν στο ποσοστό 5%, η αξιολόγηση μεταξύ των υποψηφίων της ειδικής κατηγορίας πραγματοποιείται βάσει των κριτηρίων που ορίζει ο υφιστάμενος Κανονισμός του Τμήματος.

Τέλος, στην περίπτωση που ο αριθμός αιτήσεων ειδικής κατηγορίας είναι μικρότερος των προβλεπόμενων θέσεων, αυτές μπορούν να καλυφθούν από υποψηφίους της γενικής κατηγορίας και αντιστρόφως.